

ÖSSZEGZÉS ÉS JAVASLATOK

Az épített környezet szerepe a lakótelepi szituációs bűnmegelőzésben – CPTED-elvek a lakótelepek rekonstrukciójában (külföld és Magyarország a CPC-projekt tükrében)

1. Problémák – megoldási javaslatok

A III. Kerületi Önkormányzat középtávú fejlesztési elképzeléseiben egy nagyszabású felújítási program keretében szerepel Békásmegyér és Óbuda házainak felújítása. Ez a program a zöldterületek felújítását is célul tűzte ki. Az önkormányzat az egész kerület képét tervezi megváltoztatni. Ezek a befektetések az ingatlanárak növekedéséhez vezetnek. A lakótelep biztonságának növelése érdekében CCTV-k kiépítését tervezi a helyhatóság, de ennek az anyagi feltételei egyelőre nincsenek meg.

Az önkormányzat rövid távon a következő problémákat jelölte meg megoldandó feladatként, mellérendelve mindjárt a megoldási javaslatokat is (1. számú táblázat).

Az ezt az oldalt követő összes tartalmat Irk Ferenc töltötte fel 2021. október 25-én.
A felhasználó a letöltött fájl továbbfejlesztését kérte.

1. számú táblázat

PROBLÉMÁK	JELLENLEGI MEGOLDÁSOK
Piszkos, árkádós épületek	Az árkádok többségében üzletek működnek, ahol nincs, a ház feladata lenne azok rendben tartása
Növénnyel benőtt bejárati ajtók	A lakóknak saját maguknak kell megoldaniuk a problémát
Hajléktalanok költöznek a lépcsőházakba	Erősebb záruk felszerelése, a lakók és a közös képviselő feladata, illetve a lakók felelőssége, hogy nem engednek be idegeneket, és nem hagyják nyitva az ajtókat
A járműközlekedés és a gyalogosforgalom nincs elválasztva	A lakosoknak kell kezdeményezniük az önkormányzatnál, hogy ez megoldódjon
A gépjárművek eltűnnek vagy megsérülnek a parkolókbán	A rendőrség munkatársai jobban odafigyelnek a parkolókra
Parkolás az épületek közelében	„Mindenkit csak a másik kocsija zavar, és egyedül a saját ablaka alatt érzi biztonságban autóját.” Az önkormányzat munkatársainak feladata, hogy figyelje az utcát munkaidőben és a zöldterületeken, és az illetéktelenül parkolókat eltávolítsa, illetve kérdésekkel bombázza őket

PROBLÉMÁK	JELENLEGI MEGOLDÁSOK
A folyosók lezárására felszerelt rácsok a közbiztonság növelése érdekében	Annak ellenére, hogy a különböző építési hatóságoknak joguk van az ilyen rácsok eltávolítására, csak nagyon kevés esetben kezdeményezik
Aluljárók	Budapesthez tartoznak, és a főváros felelős a renoválásukért. 2006 márciusában elkezdődtek a felújítási vizsgálatok
Egyes kocsmák környezete	Jogi lépéseket tettek a leghangosabb és a legproblémásabb kocsmák szankcionálására és akár be is zárathatják ezeket
Parkok, homokozók, játszóterek	A városrendnokság munkatársai jelentették a problémákat, folyamatosan igyekeznek megoldást is találni
A piac és vonzáskörzete	Privát biztonsági őrök vannak a területen a piac nyitvatartási ideje alatt

Mint látható, a felsorolt kérdések valóban megoldásra várnak, és ezzel jelentős szerepet játszhatnak a helyi szituációs bűnözési alkalmak csökkentésében. A megoldási javaslatok kapcsán azonban az is kiderül, hogy azok elsősorban csak „tűzoltásra” alkalmasak, másrészt azok a feladatok pedig, amelyek ilyen módon

nem valósíthatók meg, mert például más szakhatóság vagy a lakosság kompetenciájába tartoznak, további egyeztetéseket, illetve konkrét akciótervet igényelnek (például felvilágosító kampányok, cikkek és műsorok a helyi újságban, illetve a kábeltévén).

2. Javaslatok – a külföldiek szemével¹

Végezetül összefoglaljuk azokat az elképzeléseket és javaslatokat, amelyeket az AGIS-kutatás résztvevői (egy magyar tanulmányúton) a projekt végén megfogalmaztak. Ilyen javaslatok egyébként minden résztvevő országnak készültek, tekintetbe véve a helyi sajátosságokat és problémákat. A következő pontok többsége az épített környezet olyan sajátosságain kíván javítani, amelyek jelenleg a szituációs bűnözés melegágyai, indikátorai lehetnek. Emellett olyan közösségépítő, kapcsolaterősítő szempontokat is figyelembe vesznek, amelyek már rövid távon is a bűnalkalmak csökkenését okozhatják. Ez a paletta nem helyettesítheti az önkormányzat által megfogalmazott, illetve az önkormányzat és a rendőrség kompetenciájába tartozó kérdéseknek a felelős hatóságok általi megoldását, de megfelelő helyi program esetén jól kiegészíthetik, és hozzásegíthetnek a bűnmegelőzés eredményesebbé tételéhez.

2.1. Közösségi terek – külső terek

- Ösztönözni kell a lakókat, hogy társasági életet éljenek, és vegyék birtokba a közösségi tereket.

¹ *Nicole Smits és Tobias Woldendorp* összefoglalója alapján a békásmegyeri látogatás után. 2006. március. Lévay Miklós: i. m. 309. o.

- A közösségi terek fenntartásának nagyobb elsőbbséget kell élveznie, így jobb lehetőség van a fejlesztésükre. Ha a lakosok érzik és látják ezt, a közösségi tereket nagyobb óvatossággal fogják kezelni (kis befektetés, nagy mellékes haszonnal).
- Érdemes társadalmi akciókkal kezdeni, amelyek nem is igényelnek nagy anyagi ráfordítást.
- A Máltai Szeretetszolgálat játszótereihez hasonló létrehozása.
- Közösségi terek kialakítása, például az északi oldalon. A közösségi tereken a padok létesítésének fontos szerepe van. Jelenleg az egyszemélyes ülőhelyek nem jelentenek családi környezetet. Jó megoldás lenne, ha több padot különböző módon helyeznék egymás mellé, így a padokra többen ülhetnek le, de a hajléktalanok nem alhatnak rajta.
- Az épületek közé lehet konyhakertet és virágágyást telepíteni. Egy pilotprojekt keretében ki lehetne jelölni olyan területeket, ahol minden családnak saját kertje lenne, akár szerszámkamrával.
- A közterületet könnyen olyan közösségi térré lehetne alakítani, amelyet az emberek szívesen használnak. Olcsó megoldással fel lehetne élénkíteni a zöldterületeket növények (például gyorsan szaporodó kikerics) ültetésével. Tavasszal a lakótelepi házak ablakából lehetne gyönyörködni bennük.
- A bejáratok, lakások és a raktárhelyiségek átalakítása, színesítése.
- A bokrok ne szemmagasságban legyenek.
- Szélesebb járdák kialakítása, ahol a gyerekek játszhatnak anélkül, hogy veszélyeztetnék őket az autók.

- Sövénykerítéssel kell körülvenni a parkolókat, hogy elkerített terület legyen. Meg kell bizonyosodni, hogy az autók nem parkolnak a kijelölt területen kívül, ellenkező esetben büntetni kell.
- A megrongálódott köztéri padokat azonnal, a bejelentéstől számított egy héten belül meg kell javítani.
- Az autórongsokat a bejelentéstől számított két héten belül el kell szállítani.
- Meg kell újítani a bevásárlóközpont környezetét. Kevesebb túlevelű növény legyen, több virág, fa és bokor.
- Az erkélyek alatti részeket be kell zárni, hogy ittas emberek és hajléktalanok ne használhassák lakó-/alvóhelynek.
- Ne legyen több lehetőség újabb pavilonok nyitására közterületen. Az üzlettulajdonosoknak a jövőben az emeletes ház bejáratánál legyen üzletük.

2.2. A belső tér

- Induljon projekt a lakótelepi lakások ajtajának és zárjainak kicserélésére (külső részen, a folyosókon, talán az egyes ajtókon is).
- Egységes projekt olcsóbb megoldás lenne.
- A liftek rendbehozatala és kifestése.

2.3. A szociális problémák

- Több közösségi épületre van szükség, gyakrabban kell költeni karbantartásra, fejlesztésre és állagmegóvásra.
- A kátyúkkal ne a rendőrség foglalkozzon. Intézzék ezt a kerület. Ily módon a rendőrségnek több ideje marad a bűnmegelőzésre.

- Vegyenek részt a lakók a fejlesztési projekteken: ezáltal jobban benne lesznek a közterület és a környék életében.
- Kérjék meg a rendőrséget, ne csak a statisztikát nézzék meg arról, hogy hol fordulnak elő problémák, hanem azok okait is vizsgálják.
- Ennek a területnek a jövője olyan lehet, mint az amszterdami Bijlmermeer története. Ha a gazdaság fejlődik, az embereknek magasabb lesz a fizetésük, és elköltöznek az emeletes házakból a külvárosba. Annak érdekében, hogy megóvjuk a környéket a pusztulástól, az önkormányzatnak, a rendőrségnek és a szociális szervezeteknek jobban meg kell vizsgálniuk a lakóövezet struktúrájának változását. Ezzel megelőzhető a további leromlás, és javítható az ott élők közérzete is, elősegítve, hogy a magukénak érezzék a környezetüket, és közösségi szinten is tegyenek a károkozások és bűnesetek csökkentése érdekében.

Magyarország lakóháztervezőinek – figyelembe véve a nemzetközi team részben írásban, részben fényképeken, részben szóban rögzített és közreadott élményeit, továbbá a CPTED általános érvényű megállapításait – számos információ lehet hasznos. Ha elsősorban a folyamatosan zajló lakótelepi rehabilitációkra fókuszálunk: a következő megszívlelendő *tanulságok* adhatók közre. Közös jellemzőjük, hogy az épített környezet – mind negatív, mind pozitív megközelítésben – egyaránt befolyásolja a biztonságot és a lakossági biztonságérzetet. A válogatás nem teljes körű, a tanulmány készítői készséggel szolgálnak konkrét területre vetített konkrét állapotfelmérés utáni javaslatokkal.

1. Az ápolt, áttekinthető környezet taszítja a bűnözőket, a rendezetlenség vonzza a bűnt.
2. A rendezettség az épületeket körülvevő zöldterületnél kezdődik és a lakásfolyosó ajtajánál ér véget.

Elhanyagolt és áttekinthetetlen közösségi terek

Budapest – Békásmegyér. Fotó: Irk Ferenc

3. A megrongált padok, játszóterek, a házak környezetében a közterületeken látható falfirkák éppúgy a rendetlenségre utalnak, mint a házak bejáratánál kívül vagy belül felbukkanó graffitik.

Graffiti Berlinben

...és Krakkóban

Fotó: Windt Szandra

4. Forgalmiszervezési beavatkozásokkal láthatóvá és a helyismerettel nem rendelkezők számára érzékelhetővé tehető, hogy a közlekedő ember az általános közterületről lakótérségi területre érkezett. Ennek számos lehetősége ismert, ezek nemcsak a közérzetet, nemcsak a közbiztonságot, hanem az ott közlekedő felnőttek és gyerekek biztonságát is szolgálják. Ilyenek például:

- a térség kezdeténél az úttest szélességének különféle módokon (például járdaszélesítés az úttest szélességének rovására, különféle úttesten elhelyezett akadályokkal – mint betonoszlopok, virágállványok, egy- vagy kétoldali járdaszigetek – történő beszűkítése;

Lakótelepi bejáratok: pihenőövezet, illetve gyalogoszóna jelzéssel I.

Freiburg. Fotó: Irk Ferenc

- sebességkorlátozás, sebességkorlátozással járó egyéb közúti jelzés vagy zsákutca tábla elhelyezése;

**Lakótelepi bejáratok: zsákutca,
illetve sebességkorlátozás jelzéssel II.**

Freiburg. Fotó: Irk Ferenc

- bizonyos esetekben olyan útvonalvezetés kialakítása, amely csak a helyismerettel rendelkezőnek teszi lehetővé a „labirintus” elhagyását.

**Például megállási tilalmak: tűzoltóút létrehozása és a beláthatatlan út
menti térségek szabadon hagyása**

Freiburg. Fotó: Irk Ferenc

5. Az épületek környezetében a gyalogosmozgás megkönnyítése és (nappal éppúgy, mint éjjel) biztonságossá tétele elengedhetetlen.

Gyalogjárdák jó áttekinthetősége éjjel-nappal

*City of Evanston. Site Plan and Appearance Review Design Standards.
Issued by: City of Evanston Plan Commission*

6. A nagyszámú és feltűnően elhelyezett CCTV-kamera éppúgy, mint az épületeket erődítménnyé alakító szögesdrót kerítések, az áthatolhatatlan magasságú falakkal körbevont lakótelepek inkább félelmet, mint biztonságérzetet keltenek. A biztonság hiányát pedig vagy helyben újratermelik, vagy az ilyen tárgyakkal meg nem erősített környékre exportálják.

Körkörös CCTV-felügyelet és védelem

7. Ezért elhanyagolt területnek tekinthető az olyan lakóépületek környéke, ahol
- csak a gépjárműveknek van leburkolt útfelület;

Bekerített autóparkoló

Bristol. Fotó: Windt Szandra

- a gyalogosok által kialakított útvonalak burkolatlanok, nedves időben sárosak, takarítatlanok, ezért csupán ösvény jellegűek, holott nyilvánvalóan sokan közlekednek rajtuk;

Gyalogos- és gépjárműmozgás elhatárolatlan egymástól

Budapest – Békásmegyér. Fotó: Irk Ferenc

- a gyalogos- és a gépjárműmozgás nincs egymástól elkülönítve, illetve a gépjárművek láthatóan rendezetlenül parkolnak.

Parkolás úttesten, járdán, füvesített területen

Budapest – Békásmegyer. Fotó: Nicole Smits

8. Biztonságérzetet keltő és biztonságot teremtő az a közterület,
- ahol a közterület gyalogjárói nappal áttekinthetők, éjjel pedig jól megvilágítottak;

Áttekinthető, jól megvilágított gyalogutak

Amszterdam. Fotó: Windt Szandra

**Lakótelepi házak közötti jól áttekinthető és megvilágított
összekötő gyalogutak**

Freiburg. Fotó: Irk Ferenc

- ahol a mindenki számára nyitott közterület és a helyi lakóközösség számára elsőbbséget jelentő közterület mechanikus akadállyal van elválasztva egymástól;

Lakótelepi házak elkülönítése a közterülettől

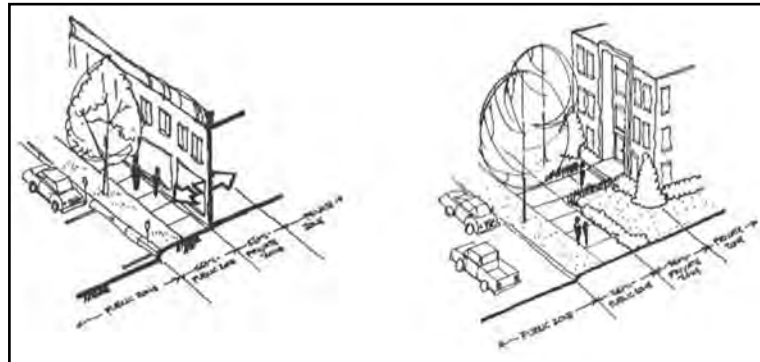
Freiburg. Fotó: Irk Ferenc

Amszterdam. Fotó: Nicole Smits

- ahol a gyalogosok mozgását éjjel és nappal oldalirányból (például gépjárműből) is figyelemmel lehet kísérni;

Áttekinthető gyalogosmozgások

Áttekinthető bejárat és közösségi terek

Amszterdam. Fotó: Windt Szandra

- ahol a gyalogjárdától a ház bejárati ajtajához vezető útszakaszok jól áttekinthetők (ha lépcsőkön kell felmenni a bejárati kapuhoz, akkor ez a szakasz is);

Pozitív példa: Áttekinthető bejárat

Amszterdam. Fotó: Windt Szandra

**Negatív példa:
Magas díszsövény teszi lehetetlenné a gyalogjáró és a bejárat
biztonságos áttekintését**

Budapest – Békásmegyér. Fotó: Irk Ferenc

- ahol (nappal és éjszaka egyaránt) a bejárati ajtónál a házba belépés előtt kintről befelé, a házból kilépés előtt bentről kifelé meg lehet győződni arról, hogy van-e valaki az ajtó másik oldalán;

Lakótelepi elhanyagolt kapubejárat

Krakkó. Fotó: Nicole Smits

- ahol a gépkocsik rendezett körülmények között és jól áttekinthető módon parkolhatnak, legyen a kijelölt parkoló nyitott vagy közbezárt helyen, a föld felett vagy a lakóházak alatt.

Gyalogoslejáró a lakótelep alatti autóparkolóhoz

Freiburg. Fotó: Irk Ferenc

9. Növelik a biztonságot és a biztonságérzetet az olyan kapun belüli szolgáltatások, mint
- az épület tervezésekor, vagy ha ez már elkésett: a rehabilitáció alkalmával a kisebb lakásszámra szabdalts folyosók,
 - a lakóépületen belüli térfigyelő szolgálat,
 - a bejárati portaszolgálat.

Áttekinthető lakótelepi bejáratok portaszolgálattal

Amszterdam. Fotó: Windt Szandra

Berlin. Fotó: Nicole Smits

FÜGGELÉK

Végezetül *két eszközzrendszert* bocsátunk közre, amelyekkel hatékonyan lehet szolgálni a bűnmegelőzést és a közlekedésbiztonságot.

Az első¹ egy az *EU-AGIS-program keretében folyt kutatás* – amelyben Nagy-Britannia, Hollandia, Németország, Észtország, Görögország és Lengyelország szakemberei vettek részt – kifejezetten a CPTED-technikák bűnmegelőzéssel kapcsolatos lehetőségeit és kezdeményezéseit hasonlította össze a munkában részt vevő országokban. Ennek esszenciája következik – német interpretációban –, abban a reményben, hogy hamarosan eljön az idő Magyarországon is, amikor például egy-egy lakótömb felújításakor nemcsak azzal kívánják javítani a lakók közérzetét, hogy például a falakat jobban hőszigetelik, hanem azzal is, hogy olyan bejárásokat alakítanak ki, amelyek növelik az ott lakók ki- és befelé közlekedésének biztonságát, biztonságérzetét, egyúttal csökkentik a bűnelkövetők késztetését a lakók megtámadására.

A bűnmegelőzés és a közlekedésbiztonság integrált auditja.

Kidolgozta: a Német Rendőrvezető-képző Akadémia (Polizei-Führungsakademie) és a Német Biztosítók Szövetsége (General Association of German Insurance Companies).

Módszer:

Független része a várostervezési folyamatnak.

Formalizált, szerepen alapuló és standardizált eljárás.

Magában foglalja a releváns dokumentumok elemzését.

A bűnmegelőzésre (lásd CPTED-elvek) és a közlekedésbiztonságra tekintettel lévő térségbecslést tartalmaz.

Kombinálva van rendszeres vizuális vizsgálattal.

¹ Forrás: *Crime Opportunity Profiling of Streets (COPS)*. A quick crime-analysis – rapid implementation approach. *bretrust* September 2005, pp. 39–40.

Végrehajtás

A bűnmegelőzés és a közlekedésbiztonság szempontjából valamennyi városi térségben az utcák, terek és épületek számbavétele.

Működőképes előterv, tervvázlat, kivitelezés, tőke és alkalmazás.

Célok

Az (általában az adott térséggel összefüggő) bűncselekmények, továbbá a közterületi rendetlenség, a bűnözéstől való félelem és a közlekedési balesetek csökkentése.

A bűnmegelőzés és a közlekedésbiztonság integrálása.

Megoldások tökéletesítése.

Részvétel

Független ellenőr vagy ellenőrökből álló team speciális képzettséggel annak ellenőrzésére, hogy kellő mértékben tekintetbe vették-e a közbiztonságot.

A bűnmegelőzés speciális szempontjainak figyelembevétele érdekében célszerű lehet rendőrtisztek bevonása az ellenőrző teambe.

Hogyan működik

Valamennyi szükséges dokumentum összegyűjtése, így a várostérkép, légi felvétel, fejlesztési terv, építési terv, helyi közlekedési koncepciók, információk a baleseti gócpontokról, kriminálstatisztikai adatok, és ha elérhető: kriminológiai régióelemzés (CRA) stb.

- Első kör: megismerkedés a dokumentumokkal.
- Második kör: a CPTED és a közlekedésbiztonság-orientált ellenőrző listák használata esetén az elgondolás visszahatása.
- Harmadik kör: a jelenlegi, az elgondolt vagy a tervezett hasznosítási séma visszahatása a csekklisták (mint például közlekedési sűrűség, hozzáférhetőség, tipikus viselkedési szokások) használatára.
- Negyedik kör: „virtuális használat” különféle nézőpontokból, például potenciális áldozatok, elkövetők és segítők/védők.
- A potenciális áldozat helyzetébe helyezkedve ellenőrző listák használata a félelmi térségek beazonosítására. Rendszeres vizuális ellenőrzés.

Eredmény

Részletes könyvvizsgáló jelentés az egyes épületekre, utcákra, negyedekre és városokra vonatkozó javaslatról, tervről, szabványról. Pótlólagos döntő alap a hatóságok számára.

Következő lépés

Ellenőrök speciális tréningje a bűnmegelőzés és a közlekedésbiztonság integrált ellenőrzése számára.

Gyakorlati végrehajtás.

Kiértékelés az ellenőrzési eljárás finomítása céljából.

Megszerzett tudás

Az integrált ellenőrzés fontos hozzájárulás azon térség dizájnjának korrekciójához, amely kapcsolatos a bűncselekményekkel, a közterületi rendetlenséggel, a bűnözéstől való félelemmel és a közlekedési balesetekkel.

Alkalmazás

A Német Rendőrákadémia és a Német Biztosítók Szövetsége számára kifejlesztett integrált bűnmegelőzési és közlekedésbiztonsági vizsgálatról tanulmány készítése.

A Német Rendőrákadémia tananyagába integrálás, eljuttatás a helyhatóságoknak.

A második szakanyag² a rendőrség szemszögéből közelíti a témát. Ennek lényege egy *részletes lista*, amely arról ad összefoglalót, hogy melyek azok a jellemző tényezők, amelyek összefüggésbe hozhatók a bűncselekményekkel, vandalizmussal és a társadalomra káros egyéb magatartásokkal.

² Dr. John Parker építészeti felügyelő és várostervező, Nagy-London konzultánsa 2000-es ellenőrző listája (átdolgozva): Christian Weicht: *Kriminalprävention aus Sicht der Polizei*. http://www.e-doca.eu/docs/Kriminalpraevention_und_Polizei.pdf S. 18–19.

A) Kialakítás

1. A közterületek használati formája: utca, gyalogutak, sugárutak, terek, közterek, helyiségek.
2. A városi környezet áteresztőképessége és érzékelése.
3. A köztulajdon és a magántulajdon definiálása: senki földje.
4. A gyalogosmozgás viselkedési/és gondolkodási mintáinak vizsgálata, a gyalogosátkelési szokások.
5. Gyalogutak: méret, akadályok, látótávolság, feltételek.
6. Az utcákhoz és az épületekhez vezető megközelítési lehetőségek száma és helye.
7. A tömegközlekedési járművek, gyalogutak, galériák, lépcsők, felvonók és mozgólépcsők használhatósága.
8. Az összejövetelek és lézengések helyszíne.
9. Rejtett falmélyedések (beszögellések, sarkok) helye.
10. Magánterületen átvezető utak közjogi helyzete.
11. Gyalogos zónák, gyalogos utak felügyelete és a nyílt terek attraktivitása.
12. Közterületek fákkal és bokrokkal beborítása.
13. Középületek, mint például városháza, rendőrség, üzletek, iskolák elhelyezkedése.
14. Utcai piacok, kereskedők és utcai zenészek jelenléte (engedéllyel vagy területfoglalási engedély nélkül).
15. Olyan rendezvényszínhelyek, amelyek a fiatalok sokaságát vonzzák, mint például vendéglők, diszkók vagy szabadidőközpontok.
16. Gyermekjátszóhelyek elhelyezkedése és áttekinthetősége.
17. Kerékpárutak és iskolába vezető utak.
18. Közlekedés: törvényi előírások alkalmazása, a nyugvó forgalom ellenőrzése.
19. Megfelelő vészkijárat létrehozása gyalogosok és járművek számára.
20. Épülethez odavezető utak ellenőrzése; kifelé nyíló bejárati ajtók, a gyalogoszóna mellett elvezető utak.
21. Odavezető út a mozgáskorlátozottaknak: lépcsős felvonó, mozgó székek, rámpák.

22. Tömegközlekedési megállók és a szállítás helyzete.
23. Tájékozódást szolgáló tényezők összesítése: nap- és szélirány.

B) Dizájn

1. A terek és a jó közérzet érzékelése.
2. Anyag: minőség, erősség, kopásállóság, vandalizmussal szembeni ellenálló képesség.
3. Színsémák megfelelő és funkcionális hatása.
4. Művészeti tárgyak: elfogadottság és kopásállóság.
5. Biztonsági intézkedések hatékonysága a környék és az épületek történelmi jellemzőivel összefüggésben.
6. Ajtók, ablakok, homlokzati elemek biztonsága (szabványoknak megfelelés).
7. A fémablakok, rácsok, mozgatható rácsok elterjedtsége – a félelmi és büntetési színvonal indikátorai.
8. Nyugalom és az ablakon keresztül az épületből, illetve az épületbe való ki- és belátás távolsága.
9. A bejárat ellenőrzése, látótávolság, lépcsők, személy- és áru-felvonók.
10. Tervezett ablakok és ajtók.
11. CCTV alkalmazása: belső és külső központi ellenőrzés, a kamerák látási lehetősége.
12. Meglévő látási akadályok.
13. Tűz esetén menekülő utak és ezek biztonsága.
14. Egymással határos épületeken a tetőkijáratokhoz vezető útvonalak.
15. A szervizek és javítóműhelyek, tárolóhelyek, udvarok és telepek körbehatárolása és biztonsága.

C) Parkolóhelyek (személygépkocsi, tehergépkocsi, motorkerékpár és kerékpár)

1. Belső, többszintes vagy földszintes építési móddal készült garázsok elhelyezkedése.
2. Parkolók használata: üzletek, üzemanyag-töltő állomások, nyilvános illemhelyek.
3. Női parkoló/biztonságos parkolás.

4. Független bejáratok: lépcsőházak és felvonók, hidkapcsolatok formái.
5. Világítás intenzitása, minősége és elhelyezése.
6. Nappali fény beszűrődésének foka.
7. Gyalogosok átvezetése az épületek és parkolóhelyek között.
8. A távolság meghosszabbítása az épületek és a parkolóhelyek között.
9. Szállítószolgálat készenlétbe helyezése az autókhoz.
10. Kamerafelügyelet épületen belül és az odavezető utakon.
11. Mozgáskorlátozottak jogai.
12. Felügyelet foka az épület üres állapota alatt.
13. Parkok és gyalogos utak védelme.
14. Leláncolás lehetőségével a kerékpárok védelmének lehetőségei.
15. Intézkedések a kerékpárparkoló-helyek biztonságos felügyeletére.

D) Megvilágítás

1. Megfelelő, attraktív világítás a gyalogosoknak.
2. Oszlopok magassága és elhelyezkedése és útvonal-kijelölés a gyalogosoknak.
3. A megvilágítás viszonya a határos épületekhez.
4. A megvilágítás foka és színvisszaadás (magas nyomású nátriumizzók stb.).
5. A lámpák időjárással és vandalizmussal szembeni ellenálló képessége és tartóssága.
6. Gazdaságosság és hatékonyság (fotoelektronikus átkapcsolás).
7. A dizájn és a környezet kapcsolata.
8. Buszmegállók és telefonfülkék: megvilágítva vagy megvilágítás nélkül.
9. A túlzott megvilágítás börtönudvar hatású.
10. Ablakrolók vagy -zsáluk, amelyek csökkentik az ellenőrzést és a fényterítést.
11. Épületek fényárban.

12. Gyalogutak és nem a járművek által használt utak alapmegvilágítása.
13. Árnyékos tárgyak és olyan akadályok, amelyek korlátozzák a fényeloszlást.
14. Világítótestek helye.
15. Növénylista/bokrok és fák helye az utak közelében és a világítótestek.

E) Tereprendezés

1. Városi minőség.
2. Ellopott vagy megrongált növények gyakorisága.
3. Növényültetés mértéke.
4. Utalások a zavarokra: szögesdrót kerítés, üveg, antivan-dalizmus-mázolás, graffitik.
5. Úttest és útburkolat állapota.
6. Padok elhelyezkedése és használata.
7. Fedett terek: növényzet, házak, falak és kerítések magassága.
8. Növénytelepítés formái: károk megelőzése.
9. A helyi parkok és nyílt terek állapota.
10. Szeméttárolók fajtája és helye (bennük lehetőség a tűz-gyújtásra és lehetőség kriminális használatra).

F) Menedzsment

1. Helyi rendészeti hatóságok és a rendőrség.
2. Városközpont-menedzser, felelősök, házmester/portás, város-menedzsment, városi rendőrök.
3. Magas vagy alacsony beavatkozási színvonal.
4. Biztonság: gyakoriság foka, belső rendszerkapcsolat a különféle felhasználási módok között.
5. A rendőrség, a helyi rendészeti hatóságok és a magán-biztonsági cégek közötti kapcsolat.
6. CCTV (videofelügyelet) és központi ellenőrző rendszer, megbízhatóság és ellenőrzés.
7. Menedzsmentkapcsolat a helyi rendőrség, a lakosok, az üze-mek és más intézmények között.
8. Biztonsági hirdetések és biztonsági spotok (reklám).

9. Régióelemzés.
10. Biztonsági technológiák.
11. A félelemgenerátorok azonosítása.
12. Vásárlási lehetőségek a családoknak.
13. Biztonsági tréning színvonala.
14. Nyilvános biztosítás.
15. Elsősegély-elérhetőség.
16. Szabályos teljes körű biztonság és biztonsági vizsgálatok.
17. Szomszédsági segítség és üzleti segítség.

G) Általános

1. A terület jellege.
2. Gyalogosok száma és a fiatalkorúak részaránya.
3. Elhagyott üzletek, telkek szintje.
4. Bevásárlóközpontok, üzletek, közintézmények nyitási és zárási időpontja.
5. A környék állapota és használata este.
6. Látható autoritás.
7. Gyalogos rendőrzárőrök vagy biztonsági emberek jelenléte.
8. Szemétgyűjtő tárolók.
9. Akadályok használata a szabálytalan parkolás vagy a betörés megakadályozására.
10. Nyilvános illemhelyek létesítése.
11. Kóbor állatok jelenléte.
12. Kéregetők, csavargók és utcai zenészek.
13. Tűzrakó helyek és olyan helyek, ahol visszatérően védekezni kell a tűz ellen.
14. Külföldi negyed.
15. Szexuális és faji zaklatás szintje.

H) Fenntartás

1. Jelzések vandalizmusra, graffitire és hibás közvilágításra.
2. Karbantartás, ide értve a tisztítás, javítás és graffititávolítás szabályozásának standardját.
3. Hulladék- és személtávolítás hatékonysága.
4. Jelzések a közösségi terek elhanyagolására.